

Täysistunto

Torstai 29.9.2022 klo 15.59—18.18

2.1. Suullinen kysymys raja-aidan rakentamisesta itärajalle (Jari Ronkainen ps)

Suullinen kysymys SKT 144/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Matti Vanhanen: Ensimmäinen kysymys, edustaja Ronkainen.

Keskustelu

16.00 **Jari Ronkainen ps:** Arvoisa puhemies! Suomeen on tullut Venäjän osittaisen liikekannallepanon ilmoituksen jälkeen yli 42 000 venäläistä. Tämä on enemmän kuin Suomeen on saapunut sotaa pakenevia ukrainalaisia. Jos nyt saatte edes osan turistiviisumeista jäihin, niin on todennäköistä, että rajan yli pyritään laittomasti tai turvapaikanhakijoina monilla rajanylityspaikoilla ja maastorajalla. Rajavartiolaitos on todennut, että itärajalle tarvitaan aita mahdollisimman nopeasti. Rajalain käsittelyn yhteydessä saatiin puolueiden yksimielinen kanta, että asiaa edistetään, mutta hallitus ei ole esittämässä rahaa hankkeelle.

Arvoisa sisäministeri, sanoitte eilen, että raja-aidasta on syytä käydä keskustelua, mutta nyt pitäisi alkaa toimia. Tiedämme, että kustannuksia on jo selvitetty ja tekniikka on olemassa, mutta onko hallituksella poliittinen tahtotila rakentaa raja-aita vai ei? Osaatko tehdä päätöksiä?

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Mikkonen.

16.02 **Sisäministeri Krista Mikkonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin kuin edustaja Ronkainen tässä kertoi, todellakin liikekannallepanon jälkeen Suomeen on saapunut enemmän venäläisiä kuin ennen sitä. Nyt tuo tilanne on sillä tavalla muuttunut, että eilen määrät olivat vähentyneet jo merkittävästi — ilmeisesti Venäjän puolelta estetään ennen kaikkea miesten saapumista tänne meidän puolelle rajaa. Ja tuo määrä — se, että Venäjälle on palannut vähemmän ihmisiä kuin sieltä on tullut Suomen puolelle — johtuu siitä, että valtaosa näistä ihmisistä on ollut kauttakulkumatalla. Heillä on ollut myös muiden maiden viisumeita, ja he ovat menneet muualle Schengen-alueelle tai sitten ehkä Schengen-alueen ulkopuolellekin esimerkiksi Turkkiin tai Yhdysvaltoihin. Tämä ehkä selvennykseksi, mikä tilanne rajalla on. [Perussuomalaisen ryhmästä: Vastatkaa kysymykseen!]

No, sitten tähän raja-aitakysymykseen. Meillä todellakaan ei ole aiemmin ollut lainsäädäntöäkään, joka olisi mahdollistanut tällaisen jyrkän raja-aidan rakentamisen. [Perussuomalaisen ryhmästä: Nyt on!] Viime kesänä rajavartiolain yhteydessä lainsäädäntöä muutettiin niin, [Juha Mäenpää: Se kerrottiin jo kysymyksessä!] että se on mahdollista, ja Rajavartiolaitos on sen jälkeen tehnyt selvitystä siitä, voisiko tämä aitaaminen olla kannan-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2022 vp

tettavaa ja mihin osiin rajaa. Mutta varmaan kohta jatkamme keskustelua tästä. [Ben Zyskiewicz: Onko teillä kantaa asiaan?]

Puhemies Matti Vanhanen: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Ronkainen.

16.03 Jari Ronkainen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olisi ollut ihan kiva kuulla vastaus siihen kysymykseen. Fakta on, ettei kukaan täysin pysty takaamaan nyt tulleiden kymmenientuhansien venäläisten todellisia taustoja tai motiiveja. Tästä syystä on estettävä venäläisten pääsy maahan, oli heillä viisumia tai ei. Laajamittainen maahantulo, esimerkiksi massoittain tapahtuva turvapaikanhaku, voidaan estää ottamalla rajalain pykälät käyttöön.

Haluamme huomauttaa, että sotilaspalveluksen pakoilu ei ole turvapaikkaperuste. Jos se olisi, oikeus turvapaikkaan syntyisi teoriassa jopa 20 miljoonalle venäläiselle. Tästä huolimatta sisäministeri eilen totesi, että rajalla valmistaudutaan jopa turvapaikanhakijoiden tulvaan niin, että heidät otetaan vastaan ja Suomeen perustetaan järjestelykeskuksia. Potentiaalisesti miljoonilleko?

Arvoisa hallitus, milloin otatte rajalain käyttöön niin, että itäraja suljetaan raakaa sotaa käyvän maan kansalaisilta ja turvapaikanhakuoikeus itärajalla keskeytetään?

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Mikkonen.

16.04 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ymmärrän hyvin, että ihmisiä huolettaa todella paljon tämä muuttunut turvallisuustilanne ja myös se, että todellakin nyt Venäjältä on tullut Suomeen, kun Baltian maat ja Puola sulkiivat rajansa, kauttakulkuliikennettä ja turismi- ja ostosliikennettä. Ja sen takia, että hallitus antoi tänään periaatepäätöksen, missä tätä tuloa rajoitetaan, turistitarkoituksella ei pääse maahan, vaikka olisi viisumikin, ja nämä rajoitukset tulevat voimaan huomenna heti vuorokauden vaihtuessa, perjantaina kello 00.

Mutta sitten tähän turvapaikkahakemusasiaan: Todellakin on mahdollisuus hakea turvapaikkaa, mutta jokainen hakemus käsitellään yksilöllisesti. Ei ole mitään automaatiota, että liikekannallepano sinänsä oikeuttaa turvapaikkaan, mutta voi olla, että siellä on taustalla sellaisia asioita — vainoa poliittisen mielipiteen takia tai muuta — jotka siihen oikeuttavat.

Ehkä on hyvä myös suhteuttaa näitä asioita. Viime keskiviikon jälkeen venäläiset ovat jättäneet Suomeen 154 turvapaikkahakemusta, joista 40 on tehty rajalla.

Kysymyksen käsittely päättyi.